

(برای یک جلسه از درس، برای مثال ۲ ساعت از کلاس درس در یک هفته)

دانشکده: طب ایرانی گروه آموزشی: تاریخ علوم پزشکی مقطع و رشته تحصیلی: کارشناسی ارشد تاریخ علوم پزشکی

نام درس: تاریخ عمومی علم	تعداد واحد: ۳	نوع واحد: نظری	پیش نیاز: -
زمان برگزاری کلاس: روز:	سه شنبه	ساعت ۱۲-۱۰ و ۱۵-۱۳	مکان برگزاری: طرح جامع
تعداد دانشجویان: ۱	مسئول درس: علی اکبر ناسخیان	مدرسین: (به ترتیب حروف الفبا)	

شرح درس: (لطفا شرح دهید)

تاریخ عمومی علم (به ارزش ۳ واحد) از درس های نظری دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد رشته تاریخ علوم پزشکی است.

هدف کلی: (همان هدف بینابینی طرح دوره است)

۱. آشنایی با مفاهیم و سیر روش های علمی در جهان باستان (بین النهرین، مصر، ایران، هند و یونان)، دوره های میانه (امپراطوری روم، جهان اسلام و اروپا) و دوره جدید (علم اروپایی)

۲. درک شباهت ها و تمایزها میان مفاهیم و روش های علمی در دوره باستان، دوره های میانه و دوره جدید.

۳. تحلیل مؤلفه های اساسی در تحولات علمی و درک پیوستگی ها و نقاط گسست در طول تاریخ علم

۴. درک تطبیقی بن مایه های پیشاعلمی نظریه های علمی در مکاتب مختلف علم

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی

طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه اول و دوم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- چالش ها و مسائل تحلیل تاریخی را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- مسئله واقع نمایی در تحلیل تاریخی را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- دیدگاه تحلیل تاریخ براساس مشاهدات واقعی را تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۲ و ۱ مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	چیستی تاریخ علم	رویکرد شناسی تاریخ علم (کلیات)	۹۰
"	"	چیستی واقعیت تاریخی	رویکرد شناسی تاریخ علم (نزاع واقع گرایی در تاریخ)	۹۰

اهداف رفتاری جلسه سوم و چهارم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- مؤلفه های رویکرد پوزیتیویستی و هرمنوتیک در تبیین و تفسیر تاریخ را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- مسئله فهم و تفسیر پدیده های تاریخی را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- دیدگاه تاریخ نگاری پوزیتیویستی را در پرتو نقد هرمنوتیک تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۴ و ۳ مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	رویکرد پوزیتیویستی در تبیین تاریخی	رویکرد شناسی تاریخ علم (مسئله فهم تاریخ)	۹۰
"	"	رویکرد هرمنوتیک در تفسیر تاریخ	رویکرد شناسی تاریخ علم (مسئله فهم تاریخ)	۹۰

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی
طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه پنجم و ششم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- مثالهایی را از علم و تمدن در بین النهرین، مصر و هند ذکر نماید. (هدف شناختی)
- فضای کلی حاکم بر جهان بینی علمی در تمدن های باستانی را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- زمینه های تاریخی شکل گیری علوم در تمدن های باستان را تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۵ و ۶
				مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	ریاضیات، نجوم، اندازه گیری	علم در جهان باستان (بین النهرین)	۹۰
"	"	ریاضیات، نجوم، طب، اختراعات و ابزارها	علم در جهان باستان (مصر و هند)	۹۰

اهداف رفتاری جلسه هفتم و هشتم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- مثالهایی را از علم و تمدن در یونان باستان ذکر نماید. (هدف شناختی)
- فضای کلی حاکم بر جهان بینی علم و فلسفه یونان را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- زمینه های تاریخی شکل گیری علوم در تمدن یونانی را تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۷ و ۸
				مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	یونان و سایر تمدنها- مکتب فیثاغورس- پیش سقراطیان	علم در جهان باستان (یونان)	۹۰
-	سخنرانی	سقراط- افلاطون- نظام فلسفه و علم ارسطویی	علم در جهان باستان (یونان)	۹۰

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی

طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه نهم و دهم :

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- مثالهایی را از علم و تمدن در مکتب اسکندریه و تمدن ایران ذکر نماید. (هدف شناختی)
- فضای کلی حاکم بر جهان بینی علمی هیئت بطلمیوس را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- زمینه های تاریخی شکل گیری علوم در مکتب اسکندریه و تمدن ایران را تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۰ و ۹ مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	بقراط - اقلیدس - مکتب اسکندریه - کیهان شناسی بطلمیوسی	علم در جهان باستان (یونان)	۹۰
-	سخنرانی	فلسفه و علم مشرقی	علم در جهان باستان (ایران)	۹۰

اهداف رفتاری جلسه یازدهم و دوازدهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- تفاوت ها و شباهت های جهان بینی اسطوره ای و علمی را ذکر نماید.
- دیدگاه خود در مورد درهم تنیدگی علم و اسطوره را توضیح دهد.
- چارچوب کلی دیدگاه اسطوره ای در مورد پدیده های علمی را تجزیه و تحلیل نماید.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۲ و ۱۱ مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	جهان شناسی اسطوره ای و علمی	اسطوره و علم	۹۰
-	سخنرانی	جهان شناسی اسطوره ای و علمی	اسطوره و علم	۹۰

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی

طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه سیزدهم و چهاردهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- مثالهایی در تحول ابزارها در تمدن چین و مصر را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- تفاوتها و شباهت های تفکر علمی روم را با تمدن یونان توضیح دهد. (هدف شناختی)
- علل توجه روم به علوم عملی، اخلاق و حقوق را تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۴ و ۱۳
				مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	حقوق و اخلاق فلسفه آباء کلیسا	علم در قرون میانه (امپراطوری روم)	۹۰
-	سخنرانی	تحول در ابزارها	علم در قرون میانه (چین و مصر)	۹۰

اهداف رفتاری جلسه پانزدهم و شانزدهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- مواردی از توجه ایرانیان به میراث علمی جهان را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- میراث علم و فلسفه در ایران را با توجه به دانشگاه جندی شاپور توضیح دهد. (هدف شناختی)
- جایگاه ایران در حفظ و تقویت میراث علمی در دوره ساسانیان را تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۶ و ۱۵
				مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	ایران و میراث علم در عهد ساسانیان	علم در قرون میانه (ایران)	۹۰
-	سخنرانی	ایران و میراث علم در عهد اسلامی	علم در قرون میانه (انتقال به دوره اسلامی)	۹۰

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی

طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه هفدهم و هجدهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- مواردی از نحوه ترجمه و نوآوری مسلمانان و ایرانیان در میراث علم را ذکر نمایید. (هدف شناختی)
- انتقال میراث علم از مکتب اسکندریه، روم (و شامات) به ایران اسلامی را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- زمینه‌های انتقال علم به ایران و جهان اسلام را تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۸ و ۱۷
				مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	علم در جهان اسلام	علم در قرون میانه (انتقال به دوره اسلامی)	۹۰
-	سخنرانی	علم در جهان اسلام	علم در دوره اسلامی	۹۰

اهداف رفتاری جلسه نوزدهم و بیستم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- مواردی از تأثیرات جنگهای صلیبی در انتقال میراث علم به اروپا را ذکر نمایید. (هدف شناختی)
- جایگاه علم دوره اسلامی در پیدایش نظام علمی در اروپا را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- زمینه‌های توجه اروپا به علم و کیفیت این توجه و نگرش علمی را تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۲۰ و ۱۹
				مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	سقوط روم غربی - جنگ‌های صلیبی و انتقال میراث علم به اروپا	علم در دوره میانه	۹۰
-	سخنرانی	فلسفه و علم در دوره مدرسی اروپا	علم در دوره میانه (اروپای دوره مدرسی)	۹۰

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی

طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه بیست و یکم و بیست و دوم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- مواردی از نقاط قوت و ضعف علوم مدرسی را ذکر نمایید. (هدف شناختی)
- ویژگی های کلی علم در دوره مدرسی در اروپا را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- علل و عوامل اصلی انحطاط نظام علم و فلسفه در اروپای میانه را تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۲۱ و ۲۲
				مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	فلسفه و علم در دوره مدرسی اروپا	علم در دوره میانه (اروپای دوره مدرسی)	۹۰
-	سخنرانی	انحطاط فلسفه و نظام علم مدرسی	علم در دوره گذار (اروپای دوره مدرسی)	۹۰

اهداف رفتاری جلسه بیست و سوم و چهارم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- مؤلفه های اصلی کیهان شناسی کپلر، کوپرنیک و گالیله را ذکر نمایید. (هدف شناختی)
- چارچوب کلی جهان بینی فلسفی-علمی در دوره رنسانس را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- عوامل زمینه ای تحول تدریجی علم و جهان بینی فلسفی در رنسانس را تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۲۳ و ۲۴
				مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	فلسفه و جهان بینی دوره رنسانس	دوره گذار علم (رنسانس)	۹۰
-	سخنرانی	کیهان شناسی جدید (کپلر- کوپرنیک- گالیله)	دوره گذار علم (رنسانس)	۹۰

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی

طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه بیست و پنجم و بیست و ششم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- مثال‌هایی از دیدگاه تجربه گرایانه در بررسی‌های علمی را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- مؤلفه‌های تجربه‌گرایی علم نزد بیکن را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- مفهوم و دلالت‌های تجربه‌گرایی علم جدید را تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۲۵ و ۲۶
				مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	تجربه‌گرایی و فرانسیس بیکن	دوره گذار علم (رنسانس)	۹۰
-	سخنرانی	مؤلفه‌های علم در جهان‌بینی تجربه‌گرا	علم در عصر جدید (کلیات)	۹۰

اهداف رفتاری جلسه بیست و هفتم و بیست و هشتم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- مواردی از دیدگاه های دکارت و هابز که نشان دهنده خصوصیات مکانیک گرا و ریاضیاتی (هندسی) علم جدید است را ذکر نمایید.
(هدف شناختی)
- چارچوب کلی مکانیک گرایی و ریاضیاتی در جهان بینی علمی جدید را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- رابطه جهان بینی مکانیک گرا و ریاضیاتی با نظریه های علمی این دوره (به طور خاص فیزیک نیوتن) را تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۲۷ و ۲۸
				مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	مؤلفه های علم در جهان بینی مکانیک گرا و ریاضیاتی (دکارت و هابز)	علم در عصر جدید (کلیات)	۹۰
-	سخنرانی	مؤلفه های بنیادین نظریه مکانیک نیوتن	علم در عصر جدید (فیزیک و نظریه مکانیک)	۹۰

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی

طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه بیست و نهم و سی ام:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- مؤلفه‌های اصلی نظریه تکامل و نظریه نسبیت را ذکر نمایید. (هدف شناختی)
- چارچوب کلی دیدگاه تکامل گرایی و نظریه نسبیت را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- در پرتو درک کلی از نظریه تکامل و نظریه نسبیت نگرش کلی زیست‌شناسی و فیزیک جدید را تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۲۹ و ۳۰
				مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	مؤلفه‌های بنیادین نظریه تکامل داروین	علم در عصر جدید (زیست‌شناسی و نظریه تکامل)	۹۰
-	سخنرانی	مؤلفه‌های بنیادین نظریه نسبیت انیشیتین	علم در عصر جدید (نظریه نسبیت)	۹۰

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی

طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه سی و یکم و سی و دوم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- ویژگی‌های بنیادین علوم انسانی جدید را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- ویژگی‌های بنیادین جهان‌بینی علوم انسانی را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- دیدگاه خود در خصوص تغییر جهان‌بینی علمی از دوره قدیم به دوره جدید را تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۳۱ و ۳۲
				مدت زمان (دقیقه)
	سخنرانی	تکوین علوم انسانی جدید در قرن هجدهم	علم در عصر جدید (علوم انسانی)	۹۰
آزمون	سخنرانی	جهانی بینی علم جدید در نسبت با علم قدیم	علم در عصر جدید (جمع‌بندی)	۹۰